

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY-4101-09-01/2012
P/12/131

Bydgoszcz, dnia 07.2012 r.

**Pani
Ewa Jankowska
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Aleksandrowie Kujawskim**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z 23 grudnia 1994r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła kontrolę Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Aleksandrowie Kujawskim, zwanej dalej „PSSE” lub „Powiatową Stacją” w zakresie sprawowania w latach 2011-2012 (I kw.) bieżącego nadzoru sanitarnego przez Państwową Inspekcję Sanitarną na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym 29.06.2012r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych uchybień działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (PPIS) oraz właściwych służb PSSE w Aleksandrowie Kujawskim w zakresie objętym kontrolą, a w szczególności:

1. W Powiatowej Stacji przyjęto rozwiązania organizacyjne, mające zapewnić właściwą realizację podstawowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS), związanych ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego.

Wśród ustaleń kontroli pozwalających na dokonanie powyższej oceny uwzględniono m.in. następujące fakty:

- ◆ Wymienione w statucie i regulaminie organizacyjnym PSS-E w Aleksandrowie Kujawskim zadania były zgodne z art. 1-6 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011r., nr 212, poz. 1263), - zwanej dalej ustawą o PIS i obejmowały cały zakres kompetencji Inspekcji Sanitarnej na terenie działania, tj. miasta Aleksandrów Kujawski i powiatu aleksandrowskiego.
- ◆ Faktyczne zatrudnienie było zgodne ze statutem, regulaminem i schematem organizacyjnym Powiatowej Stacji.
- ◆ Kwalifikacje Powiatowego Inspektora i pracowników Stacji spełniały wymogi art. 13 ustawy o PIS oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 marca 2010r. w sprawie kwalifikacji wymaganych na poszczególnych stanowiska pracy w stacji sanitarno-epidemiologicznej (Dz. U. Nr 48, poz. 283).

2. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skuteczność działań Inspekcji Sanitarnej w badanym okresie, w tym m.in. kontrolę przestrzegania na podległym obszarze działania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakresie: higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku; nadzoru nad obiektami komunalnymi; prewencji chorób zawodowych oraz higieny dzieci i młodzieży.

Ogółem w badanym okresie w wymienionych obszarach przeprowadzono 2.347 kontroli, wykonano 2.182 badania, wydano 284 decyzje merytoryczne, 613 decyzji płatniczych, 53 postanowienia, wystawiono 4 tytuły wykonawcze oraz nałożono 88 mandatów na łączną kwotę 16.450 zł.

Pozytywną ocenę skuteczności działania Inspekcji Sanitarnej na terenie miasta Aleksandrów Kujawski i powiatu aleksandrowskiego potwierdzają także niżej wymienione fakty:

- ◆ Planowanie działalności kontrolnej PSSE w badanym okresie odbywało się zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie o PIS oraz w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy (PWIS), a także z uwzględnieniem wyników oceny stanu sanitarnego obiektów.
- ◆ PSSE posiadała wiedzę, co do ilości podmiotów objętych ustawowym bieżącym nadzorem sanitarnym, a ich ewidencję prowadzoną w formie centralnego wykazu podmiotów i obiektów (oraz według branż w poszczególnych pionach organizacyjnych), bieżąco aktualizowano.
- ◆ Jednostki na terenie działania Powiatowej Stacji były objęte bieżącym nadzorem sanitarnym, zgodnie z harmonogramem kontroli uwzględniając:
 - obiekty o zwiększonym ryzyku zagrożeń np. bezpieczeństwo żywności,

- obiekty charakteryzujące się najgorszym stanem higieniczno-sanitarnym stwierdzonym w poprzednich kontrolach,
- specyfikę nadzorowanego terenu, w tym m.in.: potrzeby i warunki lokalne, stan środowiska, itp.

♦ W kontrolach obiektów objętych bieżącym nadzorem sanitarnym uwzględniano przestrzeganie określonych wymagań – wskazanych przez GIS czy PWIS, np.: dotyczących żywności genetycznie zmodyfikowanej, żywności mogącej zawierać niedozwolone środki (sól przemysłową), a także realizację zadań nałożonych przez system wczesnego ostrzegania o produktach niebezpiecznych.

3. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli o skuteczności i poprawności decyzji administracyjnych wydawanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kujawskim, świadczy także fakt, że na wydane w badanym okresie 284 decyzje merytoryczne odwołanie do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy wniesiono tylko w jednym przypadku, w którym PWIS utrzymał w mocy decyzję PPIS.

Zdaniem Izby oceną poprawności działania Inspekcji Sanitarnej na terenie miasta Aleksandrów Kujawski i powiatu aleksandrowskiego jest fakt, że w badanym okresie nie wpłynęły żadne skargi na działalność zarówno Powiatowego Inspektora jak i PSSE.

4. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzenia dwóch uchybień prawidłowość prowadzenia postępowań kontrolnych oraz działań podejmowanych w przypadkach stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, a także skuteczność egzekucji decyzji administracyjnych i zaleceń pionspekcyjnych.

NIK ocenia pozytywnie 40 losowo wybranych akt z kontroli podmiotów i obiektów, na podstawie których stwierdzono, że:

- ♦ Przeprowadzanie kontroli odbywało się na podstawie ważnych upoważnień, podpisanych przez Powiatowego Inspektora, lub osoby upoważnione oraz po upływie 7 i nie później niż 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Działaniami tymi spełniono wymogi art. 35 ustawy o PIS oraz art. 79 ust. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010r., nr 220, poz. 1447 ze zm.).
- ♦ W protokołach kontroli wpisywano czas rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych, a w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych przytaczano konkretne przepisy prawa, które zostały naruszone.
- ♦ Skutecznie egzekwowano usunięcie stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości i w każdym przypadku upływu terminów ich usunięcia przeprowadzano kontrolę sprawdzającą.

- ♦ Wydane decyzje administracyjne nakazujące usunięcie w ustalonym terminie stwierdzonych nieprawidłowości, były podpisane przez PPIS lub osobę upoważnioną oraz zawierały wszystkie elementy wymienione w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r., nr 98 poz.1071 ze zm.).

4.1. Stwierdzono dwa uchybienia, które nie wpłynęły w sposób istotny na przebieg prowadzonych postępowań oraz nie spowodowały następstw dla kontrolowanej działalności, a mianowicie:

- ♦ W każdym z 40 badanych przypadków wystąpił błąd systemowy polegający na tym, że wydawane upoważnienia jednorazowe do przeprowadzenia kontroli, nie zawierały pieczęci okrągłej, – o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 grudnia 2009r. w sprawie zasad i trybu upoważniania pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych lub Głównego Inspektoratu Sanitarnego do wykonywania określonych czynności kontrolnych i wydawania decyzji w imieniu państwowych inspektorów sanitarnych lub Głównego Inspektora Sanitarnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 2, poz. 10). Upoważnienia zawierały pozostałe elementy wymagane ww. rozporządzeniem.

Przyczyną powyższego stanu, - jak wynikało ze złożonych wyjaśnień, były rozbieżności między art. 79a ust. 6 pkt. 8 ww. ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, a § 5 ust. 1 pkt 7 wyżej cytowanego rozporządzenia Ministra Zdrowia, - wobec czego stosowano zapisy ustawy, jako aktu wyższej rangi. Uchybienie usunięto w czasie trwania kontroli i od 17.04.2012r. wszystkie upoważnienia były opatrzone pieczęcią okrągłą PPIS.

- ♦ W dwóch przypadkach, na 40 badanych postępowań stwierdzono brak zawiadomienia kontrolowanego o zamiarze wszczęcia kontroli sprawdzającej (art. 79 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej). Postępowanie takie uzasadniano faktem, że kontrola sprawdzająca jest kontynuacją działań rozpoczętych w ramach uprzedniej kontroli, w wyniku której ujawniono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela takiego poglądu, gdyż kontrola sprawdzająca, to kolejne wejście ekipy kontrolnej do przedsiębiorcy. Z czynności tych sporządzany jest odrębny protokół, a w uzasadnionych przypadkach podejmowane dalsze działania administracyjne wymuszające usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Rozpoczęcie kontroli sprawdzającej bez stosownego zawiadomienia może także utrudniać postępowanie przedsiębiorcy oraz naruszać jego istotne interesy, o których mowa w art. 82 i 83 wyżej wymienionej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wobec innych organów kontroli (pomimo, że postanowienia te nie dotyczą bezpośrednio działań Inspekcji Sanitarnej).

5. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia także pozostałe działania, do których nie wnosi uwag i zastrzeżeń, takich m.in. jak:

- ♦ pełną realizację wniosków pokontrolnych z ostatniej kontroli NIK,
- ♦ spełnienie wymogów art. 12a ust. 3 ustawy o PIS, w zakresie przedstawiania raz w roku właściwej Radzie Powiatu informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

1. Kontynuowanie wystawiania upoważnień do przeprowadzania kontroli, zawierających wszystkie elementy wymagane stosownymi przepisami.
2. Zawiadamianie przedsiębiorców o zamiarze rozpoczęcia kontroli sprawdzającej (poza przypadkami, gdy zawiadomienia nie dokonuje się z mocy art. 79 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zawartych w tym wystąpieniu ocen, uwag i wniosków.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.